

Waarom belegd blijven als beurzen dalen

Elke belegger weet dat beurzen volatiel kunnen zijn, goede periodes worden afgewisseld met periodes waarbij de beurzen dalen. Soms dalen beurzen geleidelijk als de economische vooruitzichten langzaam verslechteren, soms dalen beurzen ongekend hard bij een onverwachte schok voor de economie. Een ding is zeker, dalingen horen bij beleggen. Dat geldt ook voor het herstel dat na dalingen altijd weer plaatsvindt. Hoe snel het herstel optreedt is vooraf nooit in te schatten. Het verleden heeft ons bewezen dat beurzen altijd weer herstellen als de oorzaken worden opgelost of naar de achtergrond verdwijnen en dan kan ook het herstel soms onverwacht snel optreden.

Beleggen is voor de lange termijn. Op basis van het beleggingsdoel en de lange termijn horizon van de belegger kan een gedegen beleggingsplan worden opgesteld. Hierbij dienen beleggers altijd te weten hoeveel risico ze moeten lopen om hun doel te bereiken en of ze dit risico ook kunnen dragen, zowel financieel als ook emotioneel. Vragen zoals “Wat doet u als uw portefeuille in het eerste jaar daalt met 20%?” kunnen helpen om de risicohouding in te schatten, maar pas in de praktijk blijkt hoe iemand reageert. Een goed gespreide effectenportefeuille die goed wordt onderhouden en trouw blijven aan het beleggingsplan is echter essentieel om het gewenste rendement op lange termijn te bereiken.

“The stock market is a device for transferring money from the impatient to the patient.” – Warren Buffett –

Op korte termijn echter kan een flinke daling zorgen voor paniek. Op dat moment is de berichtgeving uitermate negatief en lijkt de toekomst hoogst onzeker. Wij begrijpen goed dat het lastig is de focus op de lange termijn te

houden bij grote dalingen op de beurs. Het voelt slecht om (op papier) geld te verliezen en het ondermijnt ons gevoel van (financiële) veiligheid. Maar paniek en angst zijn meestal slechte raadgevers. Toch zult u wellicht twijfelen of het zinvol is om helemaal uit de beurs te stappen. Toch is het devies om uw hoofd koel te houden. Wij zullen hierna verder uitleggen waarom.

Verlies aversie

Uit wetenschappelijke studies¹ uit de behavioural finance (psychologisch gedrag van mensen m.b.t de financiën) blijkt dat het negatieve gevoel van verlies twee keer zo krachtig kan zijn als het positieve gevoel van winst. Dit noemen we de prospecttheorie ofwel de ‘loss-aversion-theory’ (verlies aversie). Hierdoor legt de belegger de nadruk te veel op zekerheden in plaats van op de kansen en zal hij verliezen zwaarder laten wegen dan de kans op winst.

De primaire reactie bij beursdalingen is dan ook om de situatie te ontvluchten en de beleggingen te verkopen. Dit is echter wat betreft beleggen meestal een slechte keuze.

---

¹ Prospect Theory: An Analysis of Decision under Risk, Daniel Kahneman and Amos Tversky 1979

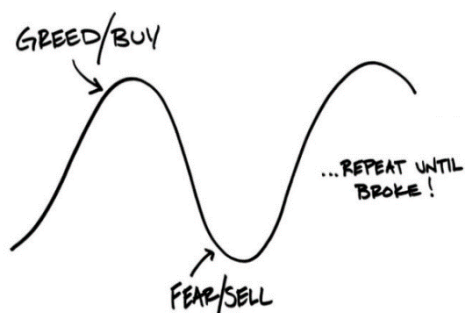
Emoties & Beleggen

Beste dagen gemist: lager rendement

Het liefst wilt u als belegger volledig belegd zijn als de beurzen omhoog gaan en wilt u even niet belegd zijn als de beurzen dalen. Dit noemen we het timen van de markt en dit klinkt natuurlijk erg interessant. Toch is dit echter het moeilijkste wat er is. Desondanks kun je als belegger een keer gelijk krijgen en op een goed moment besluiten om uit te stappen. Echter is één keer gelijk krijgen niet voldoende. Onderzoek² heeft uitgewezen dat een market timer in 70% van zijn voorspelling (bij zowel opgaande als dalende beurzen) gelijk moet krijgen om het misgelopen rendement, dividend en de gemaakte transactiekosten terug te verdienen.

Gebleken is namelijk dat een market timer een aanzienlijk lager rendement behaalt, tot wel enkele procenten gemiddeld per jaar, dan een belegger die de gehele periode belegd blijft. Dit komt omdat het rendement vaak bepaald wordt in een klein aantal uitzonderlijke beursdagen per jaar en dat het missen van de uitzonderlijke goede dagen desastreus kan zijn voor het rendement. Veelal stapt de belegger uit als er al een (groot) deel van het koersverlies is opgetreden, en mist de belegger het beursherstel dat vaak onverwacht snel optreedt.

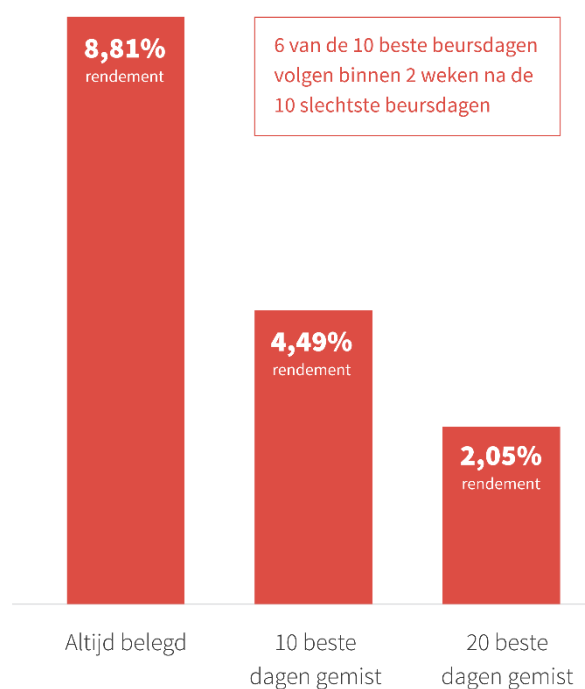

² SEI-corp. calculation forecasting accuracy 1992/likely gains from market timing, William Sharpe 1975

Missen van de beste beursdagen³

Mist u bijvoorbeeld de beste 10 beursdagen dan halveert uw rendement. Opmerkelijk is ook dat 6 van de 10 beste beursdagen volgen binnen 2 weken na de slechtste 10 beursdagen. Als succesvolle market timer is het dus van cruciaal belang om in volatiele beurstijden zowel de richting van de beurs alsook de exacte dagen van in- en uitstappen goed te voorspellen.

Als u 20 jaar lang (van 1996 t/m 2015) in de S&P 500 had belegd had u een gemiddeld jaarlijks rendement van 8,81% behaald. Wanneer u hiervan de beste 10 dagen (dit is ongeveer 0,002% van alle werkdagen) had gemist was uw resultaat slechts 4,49% op jaarbasis. Als u in deze 20 jaar de beste 20 dagen had gemist, zou uw jaarlijkse rendement zelfs geslonken zijn tot 2,05% per jaar.

³ Guide to Retirement, 2016 Edition, JP Morgan Asset Management en Guide to the Markets 2016

1987: Zoeken naar zwarte maandag

Indien beurzen hard dalen worden al snel vergelijkingen gemaakt met de grote depressie uit de jaren '30 of met "Black Monday" in 1987. Op deze zwarte maandag daalde de Dow Jones 22,6%. De grootste beursdaling op één dag. De AEX-index daalde die dag 12% en ook in de week erna nog een keer fors. In totaal verloor de AEX-Index ongeveer een derde van zijn waarde in 1987, maar vanaf de top (de beurzen gingen eerst omhoog) ongeveer de helft. Grappig feit: de Dow Jones eindigde dat jaar 2% in de plus. In de jaren '90 stegen de beurzen naar nieuwe recordstanden. Dat zorgt ervoor dat het in een lange termijn grafiek zoeken wordt naar zwarte maandag.

Dow Jones 1987: Op lange termijn slechts een rimpel in de vijver.

Bron: Yahoo Finance

Grootste uitslagen op één handelsdag AEX

▼ Grootste verliezen AEX op een handelsdag:

1. 19 oktober 1987 (-12,00%; "Zwarte maandag")
2. 12 maart 2020 (-10,75%)^[12]
3. 26 oktober 1987 (-9,27%)
4. 24 augustus 2015 (-9,26%)^[13]
5. 6 oktober 2008 (-9,14%)^[14]
6. 29 september 2008 (-8,75%)
7. 10 oktober 2008 (-8,48%)
8. 24 juni 2016 (-8%)^[15]
9. 8 oktober 2008 (-7,68%)
10. 9 maart 2020 (-7,65%)^[16]

▲ Grootste winsten AEX op een handelsdag:

1. 11 november 1987 (11,83%)
2. 13 oktober 2008 (10,55%)
3. 24 november 2008 (10,29%)
4. 13 maart 2003 (9,98%)
5. 21 oktober 1987 (9,21%)
6. 29 oktober 2008 (9,09%)
7. 12 november 1987 (8,7%)
8. 19 september 2008 (8,58%)
9. 8 december 2008 (8,14%)
10. 15 oktober 2002 (7,74%)

Bron: Wikipedia

Conclusie

Kort samengevat: Angst en paniek zijn slechte raadgevers en zorgen over het algemeen voor een lager rendement. Om uw beleggingsdoel te bereiken kunt u zich het beste houden aan uw initiële beleggingsplan om zo met een goed gespreide portefeuille tot het gewenste rendement te komen op lange termijn.